

Elnök ő exja melegen köszöni a közgyűlés elismerését, melylyel a lelépő választmány szerény, de jó akaratu munkálkodását jutalmazza; egyuttal saját és az új igazgató választmány nevében igéri, hogy az országos erdészeti egyesület ügyét továbbra is szívükön viselik, s teljes erővel és a legjobb akarattal meg fognak tenni az új megbízatás ideje alatt is mindent, hogy az egyesület nagyfontosságú feladatát a magyar erdészet érdekeinek szolgálatában minden irányban teljesithesse. (Élénk éljenzés.)

Végül az egyesület minden tagját az eddig tanusított buzgalom és érdeklődés megtartására kérvén, kijelenti, hogy a mai tanácskozás tárgysorozata teljesen kimerítettett. A jegyzőkönyv hitelesítésére Rónai Antal és Farkas Pál tagtársakat kérvén fel, az ülést bezárja. — K. m. f.

Hitelesítésül :

Rónai Antal,

alapító tag.

Farkas Pál,

rendes tag.

Tisza Lajos,

elnök.

Horváth Sándor,

titkár.

Titkári jelentés az Országos Erdészeti-Egyesület 1881. évi rendes közgyűlésén.

Előadta : Horváth Sándor.

Tisztelt közgyűlés! Azok után, a miket mélyen tiszt. elnökünk Ő Excja egyesületünk törekvéseiről s tevékenységéről elmondani méltóztatott, az én szerény jelentésem majdnem kizárólag azon intézkedések ismertetésére fog szoritkozni, melyek igazgató választmányunk megelőző 15 havi munkálkodásának főbb mozmozanatait képezik. Ezek közül mindenekelőtt azon választmányi határozatokat volna kötelességem felemlíteni, melyek mult évi közgyűlésünk több réndbeli megbizásával egyenes összefüggésben állanak. Engedje meg azonban a tisztelt köz-

gyűlés, hogy a helyes sorrendtől ezuttal eltérve, első sorban igazgató választmányunknak azon intézkedéséről emlékezzem meg, mely az én igénytelen személyemmel is kapcsolatban áll s mely alkalmat nyújt nekem, hogy most, midőn mint az Országos Erdészeti-Egyesületnek újonnan választott títkára első ízben jelenek meg e helyen, a mélyen tisztelt közgyűlésnek nagybecsü hajlamaiba ajánlhassam magamat.

Mint méltóztatnak emlékezni, mult évi közgyűlésünk azon súlyos veszteség után, mely egyesületünket és szakunkat néhai Wagner Károly, m. kir. főerdőtanácsos váratlan elhalálózása folytán érte, a megüresedett első alelnöki állásra egyesületünk addigi nagyérdemü títkárárt, Bedő Albert ő méltóságát választotta meg. E közgyűlési intézkedés folytán viszont a titkári állomás üresedvén meg, annak betöltéséről az alapszabályok 13. §-a értelmében igazgató választmányunknak kellett gondoskodni. Választása folyó évi márcziushó 19-én az én csekély személyemre esett; ezen időtől fogva tehát én vagyok szerencsés az alapszabályokban kijelölt titkári teendőket teljesíteni. Megvallom, elfogultsággal hozom ezt a t. közgyűlés tudomására, mert jól tudom, hogy az igazgató választmány ezen magas kitüntetését, melylyel szemben én sem különös tulajdonokra, sem érdemekre nem hivatkozhatom, egyedül azon bizalomnak s jóakaratu feltevésnek köszönhetem, hogy ha tehetséget szorgalommal s hivatottságot kitartó hűséges munkássággal pótolok, talán csekélységemnek is sikerülni fog megoldani azon feladatot, mely az Országos Erdészeti-Egyesület érdekeinek szolgálatában e választás folytán reám vár. E bizalmat kérem a tisztelt közgyűléstől is, igérve, hogy annak kiérdemlésére egész tehetséggemmel s a legtörhetlenebb jóakarral törekedni fogok.

Kötelességemnek tartom egyébiránt tisztelettel megemlítani, hogy az igazgató választmány, most említett határozatá-

val egyidejűleg, az egyesület közlönyének szerkesztését a titkári teendőktől elválasztva, annak további vezetésére mélyen tisztelt első alelnökünket kérte fel, ki ily módon mint alelnök és szerkesztő, egyesületünknek továbbra is buzgó munkása maradt.

És most legyen szabad áttérnem azon intézkedések felsorolására, melyekre nézve igazgató választmányunk a múlt közgyűléstől megbízást nyert.

Első sorban emlitem fel ezek között a „Deák Ferencz“ alapítvány pályakérdését, melyet az igazgató választmány meg egyezően az erre vonatkozó közgyűlési határozattal, az „Erdészeti növénytan“ kézikönyvére irt ki, oly feltétellel, hogy a pályanyertes munka jutalmát a Deák Ferencz alapítvány 1881. és 1882-dik évi együttes kamataiból 200 darab arany 1100 forint pénzértékkel képezze, a munka benyújtására pedig 1883. márczius 31-éig terjedő határidő engedtessek.

Egyidejűleg ezen intézkedéssel jónak látta a választmány az „Erdőhasználatlan“ kézikönyvére megelőzőleg hirdetett pályzat határidejét is meghosszabbítani. E pályázatra ugyanis 1880. december 31-éig, vagyis az eredetileg megállapított határidő lejártáig csak egy szerzőtől érkezett be kézirat, mely maga is az egész munkának alig egy harmadát kitevő töredékét képezvén, figyelembe nem vétethetett. A választmány tehát élve azon felhatalmazással, melyet erre vonatkozólag a múlt évi közgyűléstől nyert, az ismeretlen szerzőt kéziratának visszavételére hívta fel, a pályázati időt pedig 1883. márczius 31-ig hosszabbította meg.

Az utóbb említett pályázat feltételeinek ezen módosítása, az először említettnek pedig minden tekintetben előnyös feltételei remélnünk engedik, hogy a „Deák Ferencz“ alapítvány ezuttal is megtermi gyümölcsét, s irodalmunkat oly két kézikönyvvel gyarapítja, melyre szakunknak régóta égető szüksége van.

Hasonlót várhatunk egy harmadik pályázat eredményétől is, melyet választmányunk ugyancsak a megelőző közgyűlés utasítása folytán a futóhomok területek megkötésének és erdőgazdasági művelésének népszerű nyelven irt kézikönyvére hirdetett. Az eszme e könyv megiratására, mint a múlt évi közgyűlési tárgyalásokból is ismeretes, Luczenbacher Pál, tisztelt tagtársunktól ered, ki egyuttal indítványának kivitelére 3 ízben összesen 19 darab aranyat ajánlott fel, mely összeget azután Elnök ö excja és Degenfeld Imre gróf egyenként 5 darab arannyal, gróf Bánffy Béla alelnök 4 darab arannyal, Bedő Albert alelnök 1 darab arannyal, Eleőd Jósa választmányi tag 2 darab arannyal és végül Ghyczy Emil, Hoffmann Sándor, Hóman Bálint és Rónai Antal választmányi tagok egy-egy darab arannyal 40 arany pályadíjjá egészítették ki. Így e pályázat, mely siker esetében a magyar alföld egyik legégetőbb erdőgazdasági kérdésének gyakorlati megoldását fogja elősegíteni, egyesületünk pénzerejének minden igénybe vétele nélkül tüzetett ki. Ugy hiszem tisztelt közgyűlés, hogy osztatlan helyesléssel találkozom, midőn az igazgató választmány most említett tisztelt tagjainak hazafias adományukért egyesületünk és az erdészeti szak nevében hálás köszönetemet fejezem ki.

Egy másik közgyűlési határozat az alapszabályok módosításával bizta meg a választmányt. Indokot erre, mint méltóztatnak emlékezni, a Wagner-féle segélyezési alapítvány megalkotása szolgáltatott, mely, miután a közadakozás útján begyűlt tőke az egyesület vagyonához csatoltatott, az alapszabályok kibővítését tette szükségessé.

Az igazgató választmány e megbízás folytán a Wagner alapítvány kezelésére vonatkozó szabályzatot a múlt évi közgyűléstől nyert utasítás értelmében véglegesen megállapítván, annak 13 pontból álló szövegét 79—91. §§-ok alatt, közvet-

lenül a „Deák Ferencz“ alapítványra vonatkozó rész után, az alapszabályokba illesztette, s egyuttal az ennek folytán más szakaszokban szükségessé vált módosításokat is megtette; végül intézkedett, hogy az eszközölt változtatások jóváhagyás végett a nagyméltóságú földmivelési ministeriumnak bejelentessenek.

A nagyméltóságú földmivelési ministerium méltányolván egyesületünknek azon humanus törekvését, melyet a Wagner alapítvány megalkotása által szándékozik elérni, a bejelentett módosításokat kivétel nélkül helybenhagyta, s egyszersmind felhívta egyesületünket, hogy az alapszabályoknak ezen értelemben elkészített új szövegét a jóváhagyási záradék rávezetése végett ismét felterjessze. E felhívásnak az elnökség a szükséges munkálatok elkészülte után azonnal eleget tesz, a végleges jóváhagyás megnyerése után pedig az alapszabályok új szövegét, egyelőre az „Erdészeti Lapok“ útján, egyesületünk tagjaival közölni fogja.

Egy további határozata mult évi közgyűlésünknek — figyelembe véve azt, hogy az évi költségvetésekben rendszeren felesleg mutatkozik, — felhívta a választmányt, hogy a jelen közgyűlés elé véleményt s illetőleg javaslatot terjesszen elő az iránt, hogy e felesleget mily részben és minő módzatok mellett lehetne az alapszabályokban kijelölt egyleti czélok előmozdítására fordítani s melyek lennének azon feladatok, melyek egyesületünknek gondoskodását igényelhetnék.

E felhívás folytán az igazgató választmány számot vetvén egyfelől azon tényezőkkel, melyektől bevételeink feleslege függ, s figyelembe véve másfelől azt, hogy az Országos Erdészeti-Egyesület hivatása körébe eső feladatok közül tévedés nélkül alig lehetne előre kijelölni azokat, melyek első sorban igényelhetik áldozatkészségét: elhatározta, hogy az évenként remélhető felesleg hováfordításának előre elhatározását nem

fogja ajánlani a közgyűlésnek, mivel azon véleményben van, hogy egyesületünk rendelkezésére maradó évi feleslegét valóban czélszerűen és gyümölcsözően csak akkor értékesítheti, ha kezét nem kötve le, a mutatkozó szükséglethez s anyagi erejéhez képest esetről-esetre maga határozza meg, hogy mily célra mekkora összeget tart szükségesnek s helyesnek áldozni a rendes kiadásokon felül.

Hasonló ovatosságot és tartózkodó magatartást ajánl a választmány az ingatlan szerzés kérdésében is, melyet a mult évi közgyűlés az ismeretes Liebmann-féle ajánlat tárgyalása alkalmával vetett fel s utasított véleményezés végett a választmányhoz.

Az igazgató választmány nézete szerint az ingatlan szerzés egyesületünknek nem áll különös érdekében; biztos érték-papirokbba fektetett vagyonát tehát telek vagy ház vételére csak azon esetben volna tanácsos fordítania, ha különösen kedvező körülmények között oly vásárlásra kínálkoznék alkalom, mely az egyesület részéről, minden kockázttal kizárásával, kiválóan előnyös feltételek mellett volna megköthető. Egyébiránt anyagi erőnk is, bár igen örvendetes mértékben gyarapodott az utóbbi évek alatt, alig lenne elégséges e terv kivitelére, főkép ha tekintetbe vesszük, hogy meglévő vagyonnunknak több mint fele részét magánkötvényekkel biztosított alapítványi tőkék képezik, melyek egyesületünkre nézve ugyan biztos vagyon értékével bírnak, vásárlásra vagy hitelműveletekre azonban nem alkalmasak, minélfogva az egyébképen kívánatos házszerzés eszméjét is igen valószínűen csak kölcsönkötés útján lehetne foganatosítani; ez pedig egyesületünk céljainak érvényesítését odázhatná el, s egyéb következéseiben is igen terhesnek bizonyulhatna.

Az elősoroltakon kívül még két ügyben kérte ki a mult évi közgyűlés választmányunk véleményét, nevezetesen két

indítvány tárgyában. Ezek közül az elsőben Scholcz Ottó tagtársunk azon ohaját fejezte ki, miszerint az Országos Erdészeti-Egyesület elhalt első alelnökének, néhai Wagner Károly főerdőtanácsosnak szinnyomatu arczképét egy jeles hazai festőnél elkészíttetvén, tagjai között megfelelő árban osztassa szét, az esetleg fennmaradó felesleget pedig a Wagner alapítvány növelésére fordítsa. A másikat pedig Hajós Gyula tagtársunk ajánlta a mult évi közgyűlés figyelmébe, indítványozván, hogy a közgyűlési tárgyalások élénkítése céljából a tanácskozássra kitűzött szakkérdések bevezető előadásai a gyűlés előtt legalább két héttel az „Erdészeti Lapok“-ban közzététessenek.

A választmány maga is osztván a kegyelet azon érzését, mely Scholcz tagtársunk indítványának alapját képezte, készséggel lett volna hajlandó a tervezett arczkép-kiadást pártólólág ajánlani a tisztelt közgyűlésnek. Minthogy azonban meg kellett győződnie, hogy a terv kivitelét egyfelől a technikai nehézségek, s másfelől a vállalat költségessége igen megnehezíthetnék, elhatározta, hogy az indítvány céljának megvalósítására egyszerűbb módot ajánl, nevezetesen azt, hogy azon tagtársaink kívánatára, kik a megboldogultnak keretben elhelyezhető arczképét is birni óhajtják, az „Erdészeti Lapok“-ban megjelent fényképlenyomatból megfelelő nagyságu lapon új kiadás készíttessék, s a megrendelők között osztassék ki oly kikötéssel, hogy ha a darabonként egy forintért megrendelt példányok árából esetleg valami fenmarad, a felesleg az indítványozó ajánlatához képest a Wagner alapítvány tőkéjéhez csatoltassék. Ugy hiszem, hogy a tisztelt közgyűlés az igazgató választmány ezen ajánlatát a maga részéről is elfogadni méltóztatik.

Hajós Gyula indítványát ellenben a választmány elvileg nem helyeselheti, mert ugy hiszi, hogy az előadók munkála-

tának előleges közlése, vagy a közgyűlési tanácskozások iránti érdekeltséget csökkenthetné, vagy mesterkéltné vitákat idézhetne fel oly részletek és állítások felett, melyek a főkérdés elfogulatlan megítélésének s a határozat-hozatal tárgyilagosságának ártalmára lehetnének. E mellett az előadói tiszt elvállalásától is bizonyára sokakat visszatartana az a tudat, hogy az a mit előadni fognak, a közgyűlés előtt jól ismert dolgok ismétlésül fog feltűnni.

Ezen okokból és mert az „Erdészeti Lapok“-at közvetlenül a gyűlés előtt nem is lehetne oly terjedelemben kiadni, hogy az az összes értekezéseket magába foglalhassa, a választmány ezen indítvány mellőzését kéri.

Egyleti tevékenységünk azon mozzanatai közül, melyeknél a kezdeményezés igazgató választmányunktól eredt, főleg hármat kell kiemelnem.

Először azon üdvös, és örömmel mondhatom, sikeres mozgalmat, melyet egyesületünk az erdőőri szakoktatás ügyének mielőbbi megoldása érdekében kezdeményezett; másodszer az „Erdészeti Zsebnaptár“ kiadásával megindított új vállalat létesítését és végül azon szerény határok között mozgó munkálkodást, melyet az erdészeti kísérletügy terén kifejtettünk.

Az elsőnek ismertetésére Elnök Ő Excellentiájának nagy érdekléssel végig hallgatott beszéde után, úgy hiszem, felesleges volna valamit felhoznom. Meggyőződhetett ebből a tisztelt közgyűlés, hogy egyesületünk ezen kiváló fontosságú ügyben mindent megtett, a mi hivatásában és tehetségében állott s tudomást vehetett másfelől arról is, hogy buzgó fáradozásaink után bizton számolhatunk a sikerre.

Egyet azonban kötelességemnek tartok felemlíteni, azt t. i., hogy mindaz, a mit a szakoktatás kérdésében tettünk és remélhetünk, nagyrészből Elnök Ő Excellentiája kezdeményezésének, tanácsának és befolyásának köszönhető.

Az „Erdészeti Zsebnaptár“-ban szerény név alatt oly vállalatot indított meg egyesületünk, mely úgy hisszük igénytelensége daczára is jó szolgálatot tesz szakunknak. Irodalmunk azon termékekben, melyek közé az „Erdészeti Zsebnaptár“ is számíttatni kíván, eddigelé igen szegény volt s az egyedüli „Erdészeti segédtablákon“ kívül tulajdonképen mást nem is tudott felmutatni, pedig a gyakorlati erdőgazdának egy jó segédkönyv talán legelső irodalmi szükségletei közé tartozik. Az erdészet, mint egyáltalában minden gazdasági szak sokféle tudományágra kiterjed, sokféle ismeretet ölel fel, melyeket a gyakorlati gazda csak úgy érvényesíthet, ha alkalmazásuknál megbízható tapasztalati adatokra támaszkodhatik, szóval, ha van jó segédkönyve, mely az elmélet általánosságban mozgó elveihez biztos gyakorlati támpontokat szolgáltat. Az „Erdészeti Zsebnaptár“ igénytelen, de czélszerű alakjában ily célra kíván szolgálni, s hogy e czélját megközelíti, s hogy általában szükséges vállalatnak ismertetik el, bizonyíthatja talán az, hogy az ez évi első kiadás nagy része már szakközönségünk kezén forog. Ezért nem kételkedünk, hogy a tisztelt közgyűlés is helyeselni fogja igazgató választmányunk ezen intézkedését s a költségvetések tárgyalása alkalmával készséggel szavazza meg azon összeget, mely a vállalat költségeinek fedezésére a bevételeken felül, főleg azon körülmény miatt szükséges, mert az egyesületi tagok részére a kiállítási költségeknél is alacsonyabb kedvezményi ár állapított meg a választmány által.

A kísérlet ügy terén kifejtett munkásságunk, mint fentebb is szerencsém volt említeni, ez évben is csak szűk határok között mozoghatott. Szakunk bár napról-napra jobban érzi annak szükségét, hogy e téren is erélyesen megkezdessék a munkálkodás, úgy látszik, még nem találta meg a módot s nem is bír azon eszközökkel, melyek az erdészeti kísérletezés

sok águ munkájának szerves megindításához s erélyes folytatásához szükségesek.

E feltételek között egyesületünk korlátolt működési körében csak a kínálkozó alkalom felhasználására szorítkozhatott.

Igy midőn Molitor Ágost tisztelt tagtársunk néhány külföldi ákáczfaj magvának birtokába juttatott, érdemesnek és hasznosnak találtuk a selmeczi akadémiát, a szegedi állami csemetekert gondozóját s még néhány szaktársunkat felkérni, hogy a megküldött kis készlettel tenyésztési kísérleteket tegyenek. Molitor ur ismertetése szerint ezen ákáczfajok egyéb kitünő tulajdonságuk mellett, oly dús csersavtartalmu kéreggel bírnak, minőt honos fanemeink között még a tölgnél sem találhatunk. Megtelepítésük tehát hazánkban, hol az ákácznak különben is nagy jelentősége van, bizonyára nyereség lett volna. Annál sajnosabb, hogy az eddigi kísérletek, mint a selmeczi akadémia érdemes tanára Fekete Lajos t. tagtársunk nem régeből jelentette, a meghonosítás tekintetében épen semmi reménnyel sem biztatnak.

A szikes talaj befásításának még eddig megoldatlan kérdésével is ujlag foglalkozott választmányunk, elhatározván, hogy az ennek előmozdítását célzó kísérletek keresztülvitelét az állami csemete telepeknél fogja szorgalmazni, melyek közül a szegedi például kiválóan alkalmas e célra.

Az elősoroltak után megemlíthetem még, hogy egyesületünk nagy gonddal és tapintattal szerkesztett közlönye eddig követett irányához hiven a letelt időszak alatt is éber figyelemmel kísérte erdőgazdasági állapotunk fejlődésének minden mozzanatát s alkalmat nyujván minden indokolt nézetnek és véleménynek a nyilvánulásra, kielégíteni igyekezett szakközönységünk minden igényét.

Szakunkat érdeklő ügyekben készséggel szolgáltunk tanácsal vagy felvilágosítással ez évben is a hozzánk fordul-

lóknak; s midőn a magyar gazdakör által erre felkértünk, szívesen engedték át számára könyvtárunknak minden nélkülözhető példányát. — Köszönettel említhetem meg viszont, hogy a nagyméltóságú földmivelési ministerium minden hivatalos kiadványát megküldte egyesületünknek s ezen felül irodalmi kiadásaink fedezésére is megadta az évenként engedélyezni szokott segélyt.

Végül az igazi öröm érzésével jelenthetem tisztelt közgyűlés, hogy a Wagner alapítvány, melyet szaktársaink nemes áldozatkészséggel csak imént hoztak össze, már megkezdte áldásos működését. Kamataiból még a mult év végén 80 forint segélyt nyújthatott választmányunk néhai Makonyi Sámuel uradalmi erdőmester és egykori tagtársunk, két kiskoru árvával sulyos anyagi helyzetben vissza maradt özvegyének, s ugyancsak ezen érdemes folyamodót ez évre is 50 frttal segélyezte tegnap tartott ülésében, 50 frtot szavazván meg egyuttal néhai Pokorny Antal m. kir. erdőmester özvegyének is, ki férjének elhalálózása után hat kiskoru árvával egyedül szerény nyugdíjára lett utalva.

A hála, melyet egyesületünk jótékony adományai a segélyzettekben kelteni fognak, bizonyára a legméltóbb emlék lesz, melyet egyesületünk és szakunk korán elhalt jelesének nyújthatott.

Áttérve most az egyesület anyagi viszonyaira, pénztárunk állásáról a következő jelentést terjeszthetem elő:

Bevételünk a folyó évben a mai napig összesen 18.715 frt 82 krt tesz; kiadásunk ellenben 12.949 frt 84 krt. Jelenlegi pénzkészletünk e szerint 5.765 frt 98 kr, mely összegből 5.100 frt a hazai első takarékpénztárban van gyümölcsös-

zöleg elhelyezve, 665 frt 98 kr pedig folyó kiadásaink fedezhetésére pénztárunkban őriztetik.

A bevételi összegben 3.782 frt 33 kr mult évi pénztári maradékot képez, nem foglalja azonban magában értékpapirjaink ez évre eső kamatait, melyek kerek számban 3.000 frtot képviselnek s az év végén fognak a földhitelintézettől felvétetni. — Megjegyzem továbbá, hogy a bevételből 2.146 frt 37 kr alaptőke fejében, 621 frt 06 kr pedig a Wagner alapítványra lett befizetve, míg a kiadásoknál 7.613 frt 50 kr oly összegnek tekintendő, mely az alaptőkéhez csatoltatott s értékpapírok vásárlására fordittatván, állandó vagyonná vált. A tulajdonképeni tényleges kiadás e szerint 5.336 frt 34 krt tett.

Alapítványi vagyonunk állásának ismertetése előtt legyen szabad megemlítenem, hogy a földhitelintézet, melynél értékpapirjaink letéve vannak, a folyó év elején letéti üzletét újra szabályozván, kérdést intézett egyesületünkhöz, vajjon szolgáltatást az új feltételek alatt is igénybe kívánja-e venni. Az igazgató választmány meggyőződve arról, hogy az új szabályzatban az egyesületünket érdeklő feltételek lényeges változást nem szenvedtek, az eddigi összeköttetés további fenntartását határozta el.

Értékpapirjaink e szerint most is a földhitelintézetnél vannak letéve és pedig következő összegekben:

5 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ -os záloglevelekben . . .	19.000 frt,
5 ⁰ / ₀ -os záloglevelekben . . .	28.000 „
6 ⁰ / ₀ -os aranyjáradék-kötvényben . . .	10.500 „
4 ⁰ / ₀ -os „ „ . . .	1.100 „
szőlődézsma váltásági kötvényben . . .	9.200 „ és
egységes államkötvényben . . .	200 „
összesen értékpapírokban . . .	<u>68.000 frt.</u>

Ezen összeghez hozzászámítva a
 a magánkötvények értékét . . . . . 70.744 frt 13 krral,
 és a készpénkészletet . . . . . 1.473 „ 79 „

Az alapítványi tőke jelenlegi állá-
 déka . . . . . 140.217 frt 92 krt,
 vagy kerekszámban . . . . . 140.218 forintot tesz.

Mult évi közgyűlésünk idejében az
 alapítványi vagyon összesen . . . . . 105.031 forintot tett,

16 havi időköz alatt tehát a sza-
 porulat . . . . . 35.187 frtot képvisel.

A jelenlegi vagyongészlet kerekszámban 140.200 forintot
 tevő összegében azonban egyesületünknek az „Erdészeti La-
 pok“-ba fektetett 6000 frtnyi tőkéje nincs befoglalva; ezzel
 együtt tehát egyesületünk tőkevagyonra kerekszámban 146.200
 forintot tesz.

Az egyesület alapító tagjainak, illetőleg az egyesületnél
 letett alapítványi kötleveleknek száma 634, a rendes tagoké
 ellenben 481. Ezenkívül van 4 tiszteletbeli és 1 pártoló tag.

A megelőző közgyűlés alkalmával 512 alapító, 458 ren-
 des, 4 tiszteletbeli és 1 pártoló tagja volt egyesületünknek; a
 szaporulat e szerint az alapító tagoknál 122, a rendes tagok-
 nál pedig 23; megjegyzendő azonban, hogy a 122 új alapító
 tag közül 75 azelőtt rendes tagja volt egyesületünknek.

A mult évi közgyűlés óta felvett tagok névsora a tegnapi
 választmányi ülésen bejelentettek kivételével az illető jegyző-
 könyvekben már közzététetett; ezuttal tehát csak a tegnapi
 ülésen felvett új tagokat lesz szerencsém bejelenteni.

Ezek a következők :

a) alapítók :

Somsich Pál ó excja . . . . . 200 frttal,
 Nemes Gyula, közal. erdőgyakornok, eddigi
 rendes tag . . . . . 160 „

Bobok Tivadar, közalap. erdőgyak., e. r. t. .	160	frttal,
Aladits Emil, m. k. erdőgyak.	160	„
Dömötör Tihamér, m. k. erdőgy., e. r. t. .	160	„
Nagy Antal, m. k. erdőgyakornok	150	„
Bereczki Gyula, m. k. erdőgyakornok	150	„
Benigny Gyula, „ „ „	150	„
Kárász István, kat. erdőbecslő, e. r. t.	160	„
Krappé Frigyes, m. k. erdőgyak., e. r. t.	160	„
Kutrovich István, m. k. erdőgyak., e. r. t.	160	„
Csik Imre, erdőakad. tanársegéd, e. r. t.	160	„
Krajcsovics Béla, m. k. erdőgy., e. r. t.	160	„
Simon Gyula, m. k. erdőgyakorn., e. r. t.	160	„
Csupor István, közalap. erdőgy. e. r. t.	160	„
Briestyánszky Endre, m. k. erdészjelölt	160	„
Hamerl Ágost, közalap. erdőgyakornok	160	„
Hanzély István, „ „	160	„
Gajdosik Virgil, „ „	160	„
Geszner Lajos, erdőgyakornok, e. r. t.	160	„
Pálffy Alajos, „ „	160	„
Nádlér Béla, végzett erdőakad. hallgató	160	„
Schröder György, végzett erdőakadémiai hallgató	160	„

Az elősoroltakon kívül Geisinger József tagtársunk eddigi 160 frt készpénzalapítványát 200 frtra egészítette ki.

b) rendes tagok :

Kasperek Pál, urad. főerdész;

Kárász Imre, tisztartó;

Gaszner Imre, erdőtiszt;

Schellberger Emil, m. k. erdőgyakornok;

Sailer György, kataszt. póterdőbecslő;

Lénhard Antal, erdőakad. hallgató;

Szemők Pál, végz. erdőakadémiai hallgató;

Richter Mór, osztr. áll. vasp. társ. főerdész ;
 Weidmann József, osztr. áll. vasp. társ. erdész ;
 Novácsek Róbert, „ „ „ „ „
 Mahler Sándor, „ „ „ „ erdőgyakorn.;
 Hirschpach Ágost, „ „ „ „ „
 Zathureczky Gyula, földbirtokos ;
 Glós László, m. k. erdőgyakornok ;
 Ifj. Hoffmann Sándor, közal. erdőgyakornok ;
 Vodicska Ferencz, erdőőr ;
 Philippi Mihály, erdőmester ;
 Székely József, erdőmérnök ;
 Vintila György, erdőmester ;
 Torday Sándor, városi erdőtiszt ;
 Teuchert Károly, erdőmester.

Oly feltételek alatt, hogy tagsági nyilatkozataikat utólagosan beküldik, felvételre még : Renner Adolf, erdőakadémiai tanársegéd és Philip Károly, uradalmi főerdész.

Tegnapi választmányi ülésünk után Rozinszky Béla, tagtársunk által bejelentettek továbbá : Kustár István, kalocsai bibornok érseki alerdész ; Dobos Elek, erdőőr ; Rhrázának Rezső, erdőőr ; Kinskó János, erdőőr ; Rozinszky László, uradalmi erdész. Ugyancsak Rozinszky Béla, tagtársunk felvételre ajánlja Malahovszky József, Szabadka város tanácsnokát és Panczér József Szabadka városi erdőmestert.

Kérem a tisztelt közgyűlést, hogy az előlnevezetteket betérjesztett nyilatkozataik alapján, utóbbiakat pedig a nyilatkozat betérjesztésének feltétele alatt 1882. január elsejétől kezdve rendes tagokul felvenni méltóztassék.

Egyesületünk előbb feltüntetett örvendetes gyarapodásával szemben, sajnos veszteségeket is kell végül bejelentennem,

melyek egyesületünket több tagtársunk elvesztése folytán érték.

Elhunyt tagtársaink a következők:

Gróf Bélássy Khuen Henrik, földbirtokos;

Pokorny János, urad. felügyelő;

Hefferstorfer Othmár, főpap;

Girtl Ádám, urad. erdőmester;

Kozma József, erdőakadémiai tanársegéd;

Kánia Nándor, nyug. polgármester;

Kopitlánsky János;

Niehold János;

Skala János;

Susich Imre;

Stern Jakab, fakereskedő;

Wallentsik József;

Ernhoffer Ignác, számadó erdész;

Morócz István, az Országos gazdasági-Egyesület vezértitkára s végül

Götz Károly, Murgás János és Hüttner Márton tagtársaink.

Tisztelettel kérem a közgyűlést, hogy mindezen elhunyt tagtársak halála felett részvétét jegyzőkönyvileg kifejezni méltóztatnék.

Ezzel befejezve jelentésemet, ismételve van szerencsém magamat a tisztelt közgyűlés jó indulatába ajánlani.

Bosznia és Hercegovina erdészeti viszonyai.

A közös pénzügyministerium Bosznia és Hercegovina állapotáról a múlt évben Bécsben összeült delegációk elé, mint olvasóink előtt a napilapok közlései után tudva van, terjedelmes jelentést terjesztett elő, s ebben a megszállott tartományok közigazdasági viszonyainak ecsetelésénél a boszniai és hercego-

vinai erdők állapotáról is részletesen megemlékezett. Az előterjesztés ezen részét érdekesnek tartjuk olvasóinkkal is megismertetni.

A megszállott tartományokban, mondja az előterjesztés, igen értékes közvagyonot képeznek az erdők. A megelőző kormány alatt ugyan Bosznia és Herzegovina erdei, rendszeres kezelés hiánya és az utolsó évek zavargásai folytán, jelentékenyen elpusztítottak, a megszállás után mindamellett az összes elfoglalt területnek közel felerésze még beerdősülve találtatott, több jelentékeny vágható erdővel. Egészben az összes 1000 □ mértföldnyi területből 500 □ mfd, vagyis 2,875.000 hektár esik, habár részben kopár erdőterületre.

Az erdőtulajdon kérdése szintén kedvezőnek mondható a kormányra nézve, mivel az erdők legnagyobb része már a török kormányzat idejében is államtulajdont képezett, s a megszállás után is csak aránylag igen csekély rész iránt emeltek igényt a Vakuf-igazgatóság és egyes magán személyek.

A Vakuf-, illetőleg magán erdők elkülönítése, valamint azon erdőknek megállapítása, melyeket a török kormány a községeknek faszükségletök fedezése céljából átengedett, mindjárt az ország lecsendesítése után megkezdett, s e kérdések megoldása külön bizottságokra bízott; a birtokviszonyok végleges tisztázása azonban csakis a most folyamatban levő általános kataster befejezése után, külön erdőkataster útján, lesz elérhető. Addig fenn kell tartani a török erdőtörvény határozatait, habár ezáltal az erdők jövedelmezősége nagyon meg van nehezítve. Mert nem tekintve az erdei legeltetés szolgalmát, a török erdőtörvény 5-ik §-a értelmében a lakosságnak nem csak az áll jogában, hogy saját épület-, műszer- és tűzifaszükségletét az állami erdőkből díjtalanul fedezheti, hanem ezen felül azon jogosultsággal is bír, hogy

onnan kisebb mennyiségű, öszvérével elszállítható fát községe lakói részére el is árusíthat.

Ezen szolgálatom jelentékeny volta könnyen megítélhető, ha megközelítőleg csak azon fának értéke számíttatik is, melyet az ottani lakosság saját nélkülözhetlen szükségletének fedezésére, a török erdőtörvény értelmében, ingyen kihasználhat; mihez még azon hátrányos körülmény is járul, hogy a lakosság — az erdővédelem teljes hiányában — nem tartotta magát a törvény korlátozó rendelkezéseihez, s meg szokta a fát tetzés szerinti helyről és mennyiségben vágni, természetesen mindig a legszebb törzseket választva, annak azonban csak azt a részét használta fel, melylyel pillanatnyi szükségét kielégítette, a többit pedig veszendőbe hagyta. Ép ily korlátlan módon gyakoroltatott az erdei legeltetés is, mi által csemeték keletkezése és fejlődése lehetlenné vált.

Ily erdőpusztításnak káros következményei nemcsak pénzügyi, de nemzetgazdasági tekintetben is kézzel foghatók.

A kormánynak legsürgősebb feladata tehát, hogy az erdőkezelést lehetőségig rendezze. Ez okból mindjárt a megszállás után szakemberek alkalmaztattak, és pedig egy erdőtanácsos és egy mérnök mint előadók az országos kormánynál, egy-egy erdész, mint műszaki tanácsadó a kerületi hatóságoknál, tehát: 1 erdőtanácsos, 1 mérnök, 6 kerületi erdész és 1 fogalmazó.

Továbbá a megszállott tartományok erdeiről nagyjában szerzendő tájékozottság czéljából 3 szakember küldetett ki. A vizsgálódás kiderítette, hogy az okkupált területnek körülbelül 50%-a erdőtalaj, melyből mintegy 50 □ mértföld, vagyis 600.000 hektár már vágható fával van benöve. A szakértők az összes erdők fatömegének értékét kiszámították, mint-hogy azonban az a faértékesítésének lehetőségétől, ez pedig

ismét csak más tényezőtől függ, a számítás nem sok gyakorlati becsesél bírhat.

A vizsgálat megállapította, hogy megközelítő becslés szerint az elébb említett vágható erdők fatömege összesen mintegy 138,971.000 tömörköbméterre tehető, melyből körülbelül 1,690.000 tömörköbméter kemény épület- és műszerfára, 76,279.000 tkm. kemény tűzifára-, 23,256.000 tkm. lágy épület- és szerszámfára-, és 37,746.000 tkm. lágy tűzifára esik.

Az összes erdőterületnek 58⁰/₀-a, vagyis 1,667.500 hektár lomblevelű fával, 42⁰/₀-a, vagyis 1,207.500 hektár fenyő-félékkel van borítva. Az uralkodó fanemekhez számíthatók:

a bükk, mely leginkább el van terjedve; a tölgy, mely a Száva folyó lapályain és a közép hegységekben tenyész és pedig a Boszna folyó mentén a kocsánytalan-, Herczegovinában a molyhos tölgy; továbbá: a jegenyefenyő, luczfenyő, fekete- és erdei fenyő, mely fanemek főleg Vares körül, igen szép vegyes szálerdőket képezve, fordulnak elő és rendkívüli méretekkel (1—2 méter átmérővel, 40 méter magassággal) is bírnak; végül a diófa is, mely a Boszna, Krivoicza és Kojnicza folyók völgyeiben egész erdőket képez. Szórványosan hárs, juhar, nyír, gyertyán és vad gyümölcsfák is találhatóak.

A sumach (szömörce) igen nagy mennyiségben fordul elő, s ez annak idején a cserző iparra nem csekély fontosságúvá válhat.

Ezen jelentékeny erdőbirtoknak a további pusztításoktól való megóvása s jövedelme emelése céljából az 1880. évben az alábbi erdészeti hatóságok a következő személyzettel szerveztettek:

a) központi vezetés: 1 erdőtanácsos, 1 erdőmester, 1 mérnök, 1 fogalmazó, 1 erdőgyakornok;

b) öt erdőhivatal: 3 erdőmester, 4 főerdész, 2 erdőgondnok, 4 napidijas;

c) erdőgondnokságok: 17 erdőgondnok, 5 erdőgyakornok, 27 erdővéd, 80 erdőőr.

Ha a felsorolt erdészeti személyzet számát egybevetjük a kezelendő erdőterület nagyságával, azonnal kitűnik, hogy a most meglévő személyzet csupán a legelső és legsürgősebb szükségletnek felel meg, s azt a közigazgatási és anyagi viszonyok további fejlődésével szükséges lesz jelentékenyen megszorítani.

Az erdőjövédelmet eddig a következő jövédelmi ágak nyújtották:

- a) kisebb feladásokból befolyt díjak;
- b) azon díjak, melyek feldolgozott anyagokból a felhasználás helyén szedettek;
- c) a sumach fogyasztása után járó adók;
- d) erdőkárosítóktól befolyt kártérítési összegek;
- e) a kincstári erdő-legelőkre kihajtott marha után szedett adók;
- f) a gubacs- és moha-termés eladásából befolyt díjak;

A vadászat után jövédelmet jelenleg nem lehet várni, mivel a vadászat gyakorlása, és a vadászterületek kiszemelése felett épen most folynak tárgyalások.

Az elősorolt jövédelmi ágakból az 1880. évben 116.007 frt folyt be, mi az erdők nagy kiterjedéséhez képest nagyon csekély.

A jövédelem jelentékenyebb emelkedése csak akkor lesz várható, midőn sikerülni fog az erdőkárosítások megakadályozása, s az erdők kihasználása körül évek hosszú során át megszokott visszaélések kiirtása (mi köztudomás szerint egyike a legnehezebb feladatoknak); továbbá midőn a távol fekvő erdők hozzáférhetőkké fognak tétetni, s midőn ipar és kereskedelem általában s ezzel a faüzlet is emelkedni fog.